

مشاوره مستقیم

محسن جرفی

استاد دانشگاه، مدرس آموزش خانواده

۴. **پیش‌بینی:** در این مرحله رشد مشکلات فعلی مراجع در آینده پیش‌بینی می‌شود.
۵. **مشاوره:** مرحله‌ای که مشاور با مراجع وقت می‌گذراند تا سازش و سازگاری را در وی ایجاد کند.
۶. **پیشگیری:** به مراجع کمک می‌شود خودش بتواند مسائل جدید یا مسائلی شبیه به همین مسئله را حل کند.

اقدامات ضروری در مشاوره مستقیم

۱. ایجاد رابطه حسنه: رابطه حسنه یک‌طرفه از طرف مشاور ایجاد می‌شود.
۲. شناسایی مشکل: مشاور سؤال می‌کند.
۳. تعیین اطلاعات ضروری: مشخص کردن اینکه کدام اطلاعات ضروری و مورد نیازند.
۴. جمع‌آوری اطلاعات
۵. تجزیه و تحلیل اطلاعات
۶. تشخیص مشکل مراجع
۷. طرح راه‌حل‌های ممکن: برای حل مشکل راه‌حل‌های احتمالی طرح می‌شوند.
۸. حل مشکل مراجع: مشاور به حل مشکل مراجع کمک می‌کند.

روش‌های مشاوره^۱ از نظر میزان فعالیت مراجع و مشاور و نیز چگونگی رابطه بین آن‌ها به سه نوع مستقیم (رهنمودی)، غیرمستقیم (بی‌رهنمود) و التقاطی و یکپارچه‌نگر تقسیم می‌شود. در این قسمت روش مستقیم (رهنمودی) را معرفی می‌کنیم.

در روش مستقیم (رهنمودی) که از نظریه‌های رفتارنگری و تا حدودی عقلانی‌عاطفی استفاده می‌کند، با استفاده از فنون به حل مشکل مراجع کمک می‌شود. در پرسش‌نامه، تشخیص و ارائه راه‌حل، عمل به راه‌حل و برعهده‌گرفتن مسئولیت مشاوره و اداره جلسه توسط مشاور تأکید می‌شود. پیشروی روش مستقیم **ویلیامسون** (۱۹۵۳) است. این روش را گاهی متمرکز بر مشاور اطلاق می‌کنند، زیرا مشاور گرداننده جلسه است. وی خود را دارای صلاحیت علمی کافی می‌داند و سعی می‌کند اطلاعات را جمع‌آوری، تجزیه و تحلیل کند و برای مشکل راه‌حل ارائه دهد. در روش رهنمودی، مشاور مثل پزشک عمل می‌کند. یعنی در پی تشخیص و کشف علت بیماری و درمان آن است.

مراحل مشاوره مستقیم

به نظر ویلیامسون مشاوره رهنمودی شش مرحله دارد:

۱. **تجزیه و تحلیل:** در این مرحله اطلاعاتی را که مشاور برای شناخت لازم دارد با استفاده از منابع گوناگون جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل می‌کند.
۲. **ترکیب:** اطلاعات به دست آمده به نحوی خلاصه و سازمان‌دهی شده‌اند تا توانایی‌ها، محدودیت‌ها و میزان سازگاری و ناسازگاری مراجع معین شود.
۳. **تشخیص:** بعد از تجزیه و تحلیل و ترکیب اطلاعات به دست آمده، نتیجه‌گیری انجام و ماهیت و علت مشکل مشخص می‌شود.

پی‌نوشت

1. counseling

منبع

۱. بهمن بهمنی؛ مجتبی تمدنی. فنون مشاوره و روان‌درمانی. نشر دانژه، ۱۳۹۹